

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003255

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-10-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №10 від 01.02.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сус Михайло Сергійович

2. Mykhailo S. Sus

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 17-01-2024

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача: Адвокатське об'єднання «Саенко Харенко»

Код за ЄДРПОУ: 38705584

Місцезнаходження: пров. Музейний, буд. 10, Київ, 01001, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 3532

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15.27, 10.15.01, 10.23.01, 10.23.43

Тема дисертації:

1. Конституційні засади державного захисту конкуренції в Україні у контексті досвіду Європейського Союзу
2. Constitutional Foundations of State Protection of Competition in Ukraine in the Context of the European Union Experience.

Реферат:

1. Дисертація є комплексним дослідженням конституційних засад державного захисту конкуренції в Україні, проблематики їх реалізації на рівні правового регулювання та правозастосовної практики в контексті досвіду Європейського Союзу (ЄС). Розділ 1 присвячений дослідженню конституційного регулювання державного захисту конкуренції в Україні, ролі та місця державного захисту конкуренції в конституційному регулюванні економіки, порівнянню конституційного регулювання захисту конкуренції в Україні та державах-членах ЄС. Розкрито зміст спеціальних положень Конституції України (Конституція або Основний Закон), які стосуються державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності, а саме положень ч. 3 ст. 42, п. 12 ч. 1 ст. 85, п. 8 ч. 1 ст. 92. Надається детальна характеристика та розкривається змістове наповнення кожної із зазначених норм Конституції України, концептів, які в цих статтях вживаються, через аналіз та характеристику

релевантної практики Конституційного Суду України (КСУ), положень конкурентного законодавства, наявного до прийняття Конституції та прийнятого після прийняття Основного Закону у його розвитку до сучасного стану. За результатами системного аналізу положень Конституції, які стосуються захисту конкуренції, практики КСУ та конкурентного законодавства обґрунтовується позиція, що об'єктом конституційно-правового захисту є процес змагання суб'єктів господарювання в отриманні та розподіленні ними прибутку з метою досягнення економічних та соціальних результатів через досягнення більшої ефективності господарювання завдяки власним правомірним досягненням. Висновується, що об'єктом конституційно-правового захисту є описаний вище процес змагання у підприємницькій діяльності на території України та що державний захист конкуренції на території України має екстериторіальний характер. Обґрунтовується, що забезпечення захисту конкуренції у підприємницькій діяльності є обов'язком держави, якому кореспондує право особи вимагати забезпечення такого захисту. Стверджується, що право особи на правомірне змагання у підприємницькій діяльності є складовим елементом конституційного права особи на підприємницьку діяльність; захист державою конкуренції у підприємницькій діяльності є засобом сприяння належній реалізації права на підприємницьку діяльність, водночас цей же захист є прямим засобом встановлення меж реалізації цього права, унормування здійснення підприємницької діяльності. Розкриваються економічний та соціальний аспект права на конкуренцію. Доводиться доцільність широкої інтерпретації недопустимості «неправомірного обмеження конкуренції» відповідно до другого речення ч. 3 ст. 42 Основного Закону як недопустимості будь-яких неправомірних дій чи бездіяльності, які можуть призвести або призводять до обмеження вже наявного або потенційного процесу змагання між суб'єктами господарювання на тому чи іншому ринку, що покриває всі можливі порушення конкурентного законодавства, передбачені на рівні законів, які не охоплюються зловживанням монопольним становищем та недобросовісною конкуренцією, аби логічно та системно поєднати положення Конституції та положення профільних законів, зробити рівень конституційно-правового захисту конкуренції не вужчим ніж той, що передбачений на рівні законів. Робиться висновок, що захист конкуренції у підприємницькій діяльності здійснюється в загальних рамках конституційного правопорядку та при цьому має окремий спеціальний конституційний порядок забезпечення у вигляді (а) прямого встановлення на рівні Конституції недопустимості певної поведінки: зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірного обмеження конкуренції, недобросовісної конкуренції (ч. 3 ст. 42 Конституції); (б) особливої процедури обмеження конкуренції та встановлення правил її здійснення, що виступає додатковою гарантією від свавільного втручання в конституційні права та свободи особи з боку суб'єктів публічної влади: визначення видів та меж монополій, правил 4 конкуренції та норм антимонопольного регулювання законом (ч. 3 ст. 42, п. 8 ч. 1 ст. 92 Конституції); (в) конституційного статусу державного органу, спеціально створеного з метою забезпечення захисту конкуренції у підприємницькій діяльності – Антимонопольного комітету України (АМК), що є додатковою гарантією сталості його функціонування та запобіжником від необґрунтованої ліквідації, та особливого конституційного порядку призначення його Голови (п. 12 ч. 1 ст. 85 Конституції). Встановлено, що державний захист конкуренції у підприємницькій діяльності є однією з конституційних основ правопорядку у сфері господарювання та виступає важливою складовою господарського механізму економічної системи України та економічної політики держави.

2. The dissertation is a comprehensive study of the constitutional foundations of state protection of competition in Ukraine and the problems of their implementation at the level of legislative regulation and law enforcement practice in the context of the experience of the European Union (the "EU"). Section 1 is devoted to the study of the constitutional regulation of state protection of competition in Ukraine, the role and place of state protection of competition in the constitutional regulation of the economy, and a comparison of the constitutional regulation of protection of competition in Ukraine and the EU Member States. The meaning of special provisions of the Constitution of Ukraine (the "Constitution" or "Basic Law") pertaining to state protection of competition in entrepreneurial activities, namely provisions of Article 42(3), paragraph 12 of Article 85(1), and paragraph 8 of Article 92(1), is described. Detailed characteristics and outline of the substantive content of each of the mentioned provisions of the Constitution, the concepts used therein, through the analysis and description of the relevant

practice of the Constitutional Court of Ukraine (the "CCU"), provisions of competition legislation existing before and after the adoption of the Constitution in its development up to the current state, is provided. Following analysis of the Constitution's provisions relating to protection of competition, the CCU's practice, and competition legislation, it is substantiated that the object of constitutional legal protection is the process of competition among undertakings in obtaining and distributing profits with the aim of achieving economic and social results through greater efficiency in economic operations due to legitimate achievements. It is concluded that the object of constitutional legal protection is the aforementioned process of competition in entrepreneurial activities on the territory of Ukraine, and that the state protection of competition on the territory of Ukraine has an extraterritorial character. It is stated that ensuring protection of competition in entrepreneurial activities is the obligation of the state, corresponding to the right of an individual to demand such protection. It is argued that an individual's right to legitimate competition in entrepreneurial activities is an integral element of the constitutional right to entrepreneurial activity; state protection of competition in entrepreneurial activities is a means to facilitate the proper exercise of the right to entrepreneurial activity, while at the same time this protection is a direct means of setting boundaries of exercising the above right and regulating entrepreneurial activity. The economic and social aspects of the right to competition are outlined.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Сус М.С. Окремі проблеми забезпечення конституційного принципу верховенства права у процесі контролю за зловживанням монопольним становищем. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 2. С. 49-57.
- Сус М.С. Окремі проблеми забезпечення конституційного принципу верховенства права при здійсненні контролю за антиконкурентними узгодженими діями. АЛЬМАНАХ ПРАВА. Трансформація законодавства України в сучасних умовах. 2023. Випуск 14. С. 502-507.
- Сус М.С. Конституційне регулювання державного захисту конкуренції в Україні та державах-членах Європейського Союзу: порівняльний аналіз. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 3. С. 93-99.
- Sus M. Practice of the Constitutional Court of Ukraine with respect to State Protection of Competition in Entrepreneurial Activities. Visegrad Journal on Human Rights. 2023. No. 1. P. 172-181. URL: https://journal-vjhr.sk/wp-content/uploads/2023/06/Vishegrad_01_2023_FINAL.pdf
- Сус М.С. Конституційно-правові проблеми перегляду господарськими судами рішень органів Антимонопольного комітету України про накладення штрафів. Актуальні питання розвитку юридичної науки і практики в умовах воєнного стану та мирної розбудови: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції: ел. збірник, м. Київ, 5 травня 2023 року. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2023. С. 98-100.
- Сус М.С. Практичні проблеми забезпечення верховенства права у процесі контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції. Гармонізація законодавства України з правом Європейського Союзу: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської наукової конференції, м. Хмельницький, 17 квітня 2023 р.. Хмельницький : ХНУ, 2023. С. 212-217.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U100391; 0112U105261

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Батанов Олександр Васильович

2. Oleksandr V. Batanov

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0239-4539

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савчин Михайло Васильович

2. Mykhailo V. Savchyn

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9551-1203

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шатіло Володимир Анатолійович
2. Volodymyr A. Shatilo

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3274-4744

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний транспортний університет

Код за ЄДРПОУ: 02070915

Місцезнаходження: вул. М. Омеляновича-Павленка, буд. 1, Київ, 01010, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крусян Анжеліка Романівна
2. Anzhelika R. Krusian

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6437-2864

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фалалеева Людмила Григорівна
2. Liudmyla H. Falalieieva

Кваліфікація: д.ю.н., доц., 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6089-2459

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 05417130

Місцезнаходження: вул. Трьохсвятительська, буд. 4, Київ, 01001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пархоменко Наталія Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пархоменко Наталія Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Скрипнюк О.В.

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна